

ویژه نامه مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی ایران، سال ۱۴۰۳ یازدهمین کنگره سالیانه اخلاق و پزشکی ایران و هشتمین کنگره اخلاق پرستاری ایران

ارائه پوستر

ملاحظات اخلاقی در سیاست گذاری و برنامه ریزی ملی مراقبت های سلامت: مطالعه ای کیفی پیمان پرویزراد*

چکیده

سیاست گذاری و برنامه ریزی ملی مراقبت های بهداشتی درمانی تلاش هایی پیچیده هستند که به توجه دقیق به اصول اخلاقی نیاز دارند. این مطالعه ای کیفی با هدف بررسی آن دسته از ملاحظات اخلاقی انجام شد که باید در هنگام تدوین و اجرای سیاست ها و برنامه های حوزه ی سلامت کشور در کانون توجه قرار گیرند. در این مطالعه ای کیفی با کسانی که در بخش بهداشت و درمان نقشی کلیدی دارند، از جمله: سیاست گذاران، ارائه دهندگان خدمات بهداشتی درمانی و نمایندگان بیماران، مصاحبه های نیمه ساختاریافته انجام شد. پانزده مصاحبه، تا مرحله ی اشباع داده ها، به صورت کلمه به کلمه پیاده و با استفاده از تحلیل موضوعی، تجزیه و تحلیل شدند. تجزیه و تحلیل داده ها، هفت ملاحظه ی اخلاقی کلیدی را که از مصاحبه ها پدید آمدند، آشکار کرد. این ملاحظات اخلاقی عبارت بودند از: • برابری و عدالت: تضمین دسترسی عادلانه به خدمات مراقبت های بهداشتی درمانی برای همه ی افراد جامعه، صرف نظر از وضعیت اجتماعی اقتصادی، نژاد، قومیت، یا سایر عوامل جمعیتی؛ • خودمختاری و رضایت آگاهانه: احترام به استقلال افراد و کسب رضایت آگاهانه برای مداخلات بهداشتی درمانی؛ • سودمندی: به حداکثر رساندن منافع و به حداقل رساندن آسیب در تصمیم گیری مراقبت های بهداشتی درمانی؛ • سوء استفاده نکردن: جلوگیری از آسیب رساندن به بیماران؛ • محرمانگی و حریم خصوصی: حفاظت از محرمانه بودن و حریم خصوصی اطلاعات بیمار؛ • تخصیص منابع: اتخاذ تصمیم های منصفانه و عادلانه درباره ی تخصیص منابع کمیاب مراقبت های بهداشتی درمانی؛ • شفافیت و پاسخ گویی: تضمین شفافیت در فرایندهای تصمیم گیری و پاسخ گویی درباره ی نتایج سیاست ها و برنامه های مراقبت های بهداشتی درمانی. ملاحظات اخلاقی برای تضمین تدوین و اجرای سیاست ها و برنامه های مراقبت های بهداشتی درمانی مؤثر و عادلانه، بسیار مهم است. سیاست گذاران و ارائه دهندگان مراقبت های بهداشتی درمانی، با در نظر گرفتن دقیق این اصول اخلاقی می توانند تصمیماتی اتخاذ کنند که سلامت افراد و جامعه را به طور کلی ارتقا دهد.

واژگان کلیدی: اخلاق، سیاست سلامت، شفافیت، عدالت.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۰/۰۹

۱. معاونت توسعه مدیریت و منابع، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تهران، ایران.

نویسنده مسئول:

Email: p.parvizrad@behdasht.gov.ir

مجله سالیانه
اخلاق پزشکی و پرستاری ایران

Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine, 2025, Vol. 17, Supplement 11th Annual Iranian Congress of Medical Ethics and 8th Nursing Ethics Congress

Poster Presentation

Ethical Considerations in Healthcare Policy-Making and National Planning: A Qualitative Study

Peyman Parvizrad*¹

Published: 30 December 2025

1. Vice Chancellery for
Development Management &
Resources, Iran Ministry of
Health and Medical Education,
Tehran, Iran.

*Corresponding Author

Email: p.parvizrad@behdasht.gov.ir

Abstract

Healthcare policy-making and national planning are complex processes that require the integration of ethical principles to ensure fairness, effectiveness, and public trust. This qualitative study explores the key ethical considerations that should guide the development and implementation of healthcare policies and plans. A qualitative research design was utilized, incorporating semi-structured interviews with key stakeholders in the healthcare sector, including policymakers, healthcare providers, and patient representatives. A total of 15 interviews were conducted until data saturation was achieved. The interviews were transcribed verbatim and analyzed using thematic analysis. Thematic analysis identified seven key ethical considerations in healthcare policy-making and planning: (1) *Equity and Justice* – ensuring equitable access to healthcare regardless of socioeconomic status, race, or other demographic factors; (2) *Autonomy and Informed Consent* – respecting individual autonomy and ensuring informed decision-making in healthcare interventions; (3) *Beneficence* – prioritizing actions that maximize benefits and minimize harm; (4) *Non-Maleficence* – preventing harm to patients and communities; (5) *Confidentiality and Privacy* – safeguarding patient information and ensuring data protection; (6) *Resource Allocation* – making fair and justifiable decisions regarding the distribution of limited healthcare resources; and (7) *Transparency and Accountability* – promoting openness in policy decisions and ensuring accountability for outcomes. Ethical considerations play a critical role in shaping healthcare policies and national planning efforts. By integrating ethical principles into decision-making, policymakers and healthcare providers can foster policies that enhance public well-being, equity, and trust in the healthcare system. A structured ethical framework can help ensure that healthcare policies align with societal values and promote justice in health service delivery.

Keywords: Healthcare policy, Ethics, Qualitative research, Equity, Transparency, Resource allocation, Accountability.

